

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

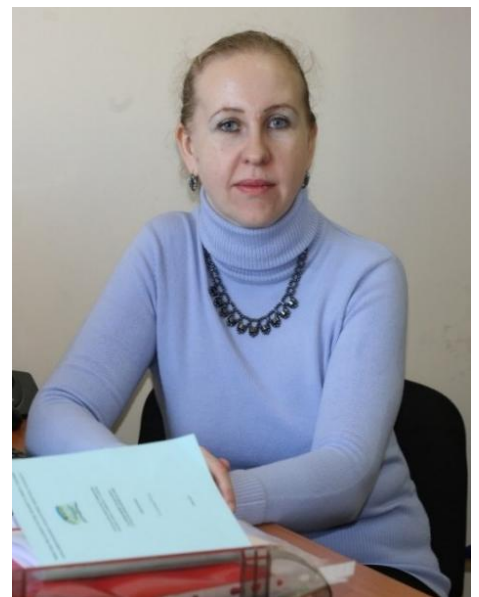
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**МІЖНАРОДНА
ІНВЕСТИЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ**

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Викладач	КРАВЧЕНКО Ольга Олексіївна Доктор економічних наук, професор
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	КРАВЧЕНКО Ольга Олексіївна
E-mail	kravch.olha@gmail.com
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38097-840-05-80
Консультації	Кожен вівторок з 14.00 до 16.00 за ZOOM посилання

Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент організацій і адміністрування
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін загальної підготовки, Вибіркова
Курс / Семестр викладання	2/3
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 годин / 4 години Практичні заняття – 10 годин / 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально- технічне Забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.

Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	Формування розуміння закономірностей міжнародної інвестиційної діяльності та її мотивації, формування знань і набуття аналітичних і практичних навичок у сфері реалізації зарубіжних та іноземних інвестицій.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації. СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість
Програмні результати навчання	РН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та професійні компетенції шляхом: ознайомлення з сутністю міжнародної інвестиційної діяльності; здобуття знань з особливостей використання методів оцінювання та аналізу міжнародних інвестицій; здобуття знань з механізму виділення та регулювання різних видів інвестиційних ризиків; здобуття навичок прийняття інвестиційних рішень в умовах високої невизначеності; формування навичок моделювання інвестиційних процесів та інвестиційні стратегії в глобальному середовищі; формування навичок розробки заходів щодо оптимізації інвестиційної діяльності.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Змістовий модуль 1. Методологічні основи міжнародної інвестиційної діяльності

Тема 1. Інвестування в системі міжнародного бізнесу

Економічна сутність інвестицій. Види та форми інвестицій. Систематизація міжнародних інвестицій. Фінансові та реальні інвестиції. Основні суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Інституційні інвестори на міжнародному ринку. Транснаціональні- та багатонаціональні компанії. Фінансово-кредитні установи у міжнародному інвестуванні. Банківські установи. Інвестиційні фонди й інвестиційні компанії. Венчурні фонди. Страхові компанії. Лізингові компанії.

Тема 2. Міжнародний інвестиційний ринок.

Факторні, товарі та фінансові ринки. Інвестиційний ринок та його інфраструктура. Ринкова модель інвестиційного проекту. Грошовий ринок. Ринок позичкових коштів та ставка відсотку. Попит та пропозиція на ринку капіталів. Міжнародні взаємозв'язки: мобільність капіталу, валютні курси та дохідність фінансових активів.

Тема 3. Фактори міжнародного інвестування.

Фактори, що обумовлюють активізацію міжнародного виробництва: лібералізація, технологічні зміни, зростання конкуренції. Типи систем міжнародного виробництва. Детермінанти розміщення міжнародного виробництва (лібералізація економічної політики, технологічні зміни, інновації в управлінні та організації виробництва). Глобалізація світової економіки. Регіоналізація. Кластеризація (групування) країн. Глобалізація світової фінансової системи. Технологічні інновації

і трансформація світової економіки. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації. Екстернальні та інтернальні чинники та їх вплив на формування інвестиційних стратегій фірми. Стратегії країн базування компаній, які здійснюють іноземні інвестиції. Стратегії країн, які приймають інвестиції. Кількісний аналіз світових потоків прямих інвестицій. Центри вивозу та вкладання капіталу. Індекс припливу в країни прямих іноземних інвестицій, ЮНКДАТ-індекс стану припливу прямих іноземних інвестицій, ЮНКТАД-індекс потенційного припливу прямих інвестицій.

Тема 4. Моделювання інвестиційних процесів та інвестиційні стратегії в глобальному середовищі.

Теорії міжнародного інвестування. Макроекономічний, мезоекономічний та мікроекономічний рівень аналізу іноземного інвестування. Портфельні теорії іноземного інвестування. Теорія факторних пропорцій Хекшера-Оліна. Теорія граничної ефективності інвестування діяльності нефінансових фірм (Кейнс, Торбін). Неокласичні теорії іноземного інвестування (позитивна та нормативна). Теорія ринкової влади Гаймера. Теорія монополістичних переваг Кіндлбергера. Теорія життєвого циклу продукту Вернона. Концепції життєвого циклу галузі. Теорія конкурентних переваг М.Портера. детермінанти національних конкурентних переваг за Портером. Теорія інтерналізації (Баклі, Кесон, Рагмен). Біхевіористська теорія транснаціональних корпорацій. Модель ERPG Х. Перлмуттера. Теорії олігополістичної реакції. Еклектична парадигма Дайнінга. Стратегічні модулі Дж.Дайнінга. Модель OLI (переваги власності, переваги інтерналізації, переваги розміщення).

Змістовий модуль 2. Форми міжнародної інвестиційної діяльності

Тема 5. Місце транснаціональних компаній в системі міжнародної інвестиційної діяльності.

Сутність транснаціоналізації. Критерії визначення транснаціональної компанії. Модель ТНК: материнська компанія і зарубіжні філії. Відділення, дочірня компанія, асоційована компанія в структурі ТНК. Масштаби діяльності транснаціональних корпорацій. Кількісні 11 показники вимірювання транснаціональності компаній (індекс транснаціональності компаній – TNI, індекс розповсюдження мережі – NSI, Індекс транснаціональності країн, що приймають – ТІНС). Середовище транснаціонального бізнесу. Шляхи виходу на зовнішні ринки: створення нових виробничих потужностей чи придбання вже існуючих місцевих потужностей. Транскордонне злиття та поглинання. Форми злиття (консолідація, установче злиття). Форми поглинання (іноземного філіалу, місцевої фірми).

Тема 6. Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій.

ТНК – шукачі ринків, ТНК – шукачі сировини, ТНК – шукачі виробничої ефективності, ТНК – шукачі знань, ТНК – шукачі політичної стабільності. Моделі орієнтації ТНК – етноцентрична, поліцентрична, регіоцентрична, геоцентрична. Наступальні стратегії. Види захистних стратегій ТНК (опора на інновації, економія на масштабах діяльності, глобальне сканування). Зрілі та старіючі ТНК. Еволюція стратегій розвитку міжнародного виробництва (традиційна стратегія (створення філій), стратегія простої інтеграції, комплексної інтеграції). Форми і риси зв'язків з національними фірмами країн, що приймають капітал (прямі, зворотні, горизонтальні зв'язки).

Тема 7. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності

Потенціал впливу іноземних інвестицій на процеси відтворення. Переваги залучення інвестицій порівняно до використання зовнішніх кредитних ресурсів. Прямі інвестиції і міжнародний рух технологій. Організаційні форми передачі технологій (ліцензійна угода, інжинірингова угода, управлінські контракти тощо). Форми регулювання взаємодії суб'єктів

інвестиційного процесу у міжнародній економіці. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу
Форми впливу держави на інвестиційну діяльність.

Тема 8. Особливості реалізації міжнародної інвестиційної діяльності на Україні

Державна інвестиційна політика України на сучасному етапі. Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні. Реальні інвестиції в галузі промисловості України. Форми і види іноземних інвестицій в Україні. Результативність і проблеми залучення іноземних інвестицій. Проблеми інвестування за кордон. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату. Економічне середовище інвестиційної діяльності в Україні. Інфраструктура інвестування. Грошово-кредитна політика Національного банку. Роль Фонду державного майна України.

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових, розрахункових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Тема 1. Інвестування в системі міжнародного бізнесу

Тема 2. Міжнародний інвестиційний ринок.

Тема 3. Фактори міжнародного інвестування.

Тема 4. Моделювання інвестиційних процесів та інвестиційні стратегії в глобальному середовищі.

Тема 5. Місце транснаціональних компаній в системі міжнародної інвестиційної діяльності.

Тема 6. Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій.

Тема 7. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності

Тема 8. Особливості реалізації міжнародної інвестиційної діяльності на Україні

Приклади практичних завдань:

Практичне завдання:

При оцінюванні зарубіжних проектів (пряме інвестування) з точки зору інтересів материнської компанії застосовується аналіз скорегованої сучасної вартості (APV). Розрахуйте значення показника та зробіть висновок про доцільність реалізації проекту за наступних умов: а) проект: вартість – \$ 12 млн. ; тривалість – 3 роки; залишкова вартість – \$ 3,2 млн. ; поточний грошовий потік – \$ 8 млн. на рік, до податків; б) фінансування: трирічна позика під 14% річних – \$ 4 млн.; трирічна позика під 9,5% річних – £ 3 млн.; нерозподілений прибуток - £ 1 млн.; с) ризик: значення β в галузі інвестування складає 1,4; д) дані ринку: без ризикова доходність 6%; доходність ринкового портфеля – 16%. е) податки та інше: корпоративний податок в базовій країні – 35%; корпоративний податок в приймаючій країні – 40% (в кінці терміну), рівномірна амортизація, частка доходу дозволена до переказування 50%; на кошти блоковані нараховується 5% дохід на спеціальний 19 державний рахунок; блоковані кошти переводяться в материнську країну після завершення проекту; спот-курс \$2=£1, можливе знецінення долару протягом реалізації проекту на 5% щорічно.

Приклад тестового завдання:

До об'єктів іноземного інвестування належать:

а) цінні папери та майнові права;

б) цільові грошові вклади;

в) будь-яке майно, у тому числі основні фонди й оборотні кошти у всіх галузях і сферах народного господарства України;

г) науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності;

д) усе зазначене вище.

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності вони залучаються до виконання додаткових видів робіт

в певних проєктах, ця діяльність враховується при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 10 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 7,5 балів).

Максимальна сума становить 7,5 балів за кожне заняття, 90 балів - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набрано більше 100 балів, то вони прирівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання

			виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
 2. Конспект лекцій.
 3. Google Classroom: Міжнародна інвестиційна діяльність.
- Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова (основна):

1. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.91р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
2. Закон України „Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 р. № 1561-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
3. Закон України „Про режим іноземного інвестування” від 19.03.96р. №93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Адамчик В.В. Міжнародна інвестиційна та інноваційна діяльність: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. Тернопіль; Львів: Крок, 2014. 238 с.
5. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
6. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч.-метод. посіб. / ред. Руденко Л. В. К.: КНЕУ, 2008. 168 с.
7. Сазонець І.Л. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / І.Л. Сазонець, О. А. Джусов, О. М. Сазонець. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 304 с.

Допоміжна:

8. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму: Монографія. К., 2003
9. Гіл Ч.В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку. К., 2001.
10. Майер Дж. М., Олесевич Д.Л. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці. К., 2002
11. Пластун, В.Л., Пластун О.Л. Інституційні інвестори: роль у розвитку фондового ринку: монографія / В. Л. Пластун. О. Л. Пластун. Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2012. 212 с.
12. Портфельне інвестування : підручник / О. Г. Шевченко, Т. В. Майорова, О. М. Юркевич, С. В. Урванцева, О. А. Островська; ред.: О. Г. Шевченко, Т. В. Майорова; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". К.: КНЕУ, 2010. 408 с.
13. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. К.: Либідь, 2005. 715с.
14. Швед В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. / В.В. Швед, О.А. Закладний. Вінниця, 2017. 224 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).